Versor, Johannes: Quaestiones super libros Ethicorum Aristotelis (cum textu)
[Cologne]: Heinrich Quentell, 1494 Seite 233

fecta felicitas in ꝯsideratione sciaꝝ speculatiuaꝝ ꝯsiste/
re nō ṗt essentialr̄ pȝ. qꝛ ipa nō extendit se vltra ṗncipia
illius scie. qꝛ in ṗncipijs scie virtualr̄ tota scia ꝯtinet̄. sed
ṗncipia sciaꝝ sunt ꝑ sensum accepta. vt patȝ ṗmo meta/
phisice ꝛ scd̄o posterioꝝ. ꝯ̄ ꝯsideratio speculatiuaꝝ sciaꝝ
nō ṗt extēdi vltra cognitionē sensibiliū. sed in cognitione
sensibiliū non ꝯsistit hoīs vltima felicitas. qꝛ nihil ꝑficit̄
in inferiori aliq̄ nisi fm̄ ꝙ in inferiori est aliq̄ ꝑticipatio su
ꝑioris. ꝯ̄ in ꝯsideratōne sciaꝝ speculatiuaꝝ vltima felici
tas hoīs essentialr̄ ꝯsistere nō ṗt sed sicut in formis sensi
bilibꝫ ꝑcipiat̄ aliq̄ silitudo supioꝝ subaꝝ. ita cōsideratio
sciaꝝ speculatiuaꝝ est q̄daȝ ꝑticipatio vere ꝛ ꝑfecte felici
tatis. Hic em̄ supponit̄ ꝙ duplex est felicitas. quedaȝ est
ꝑfecta q̄ ad ꝑfectam attingit felicitatis rōem q̄ in hac vi
ta haberi nō ṗt. ꝛ de hac intelligit̄ qd̄ nūc dictū est. Alia
est imꝑfecta q̄ nō attingit ad rōem vere felicitatis. sed ꝑ
ticipat quandā ꝑticularē silitudinem felicitatis Et hec
ṗt haberi in hac vita ꝛ ꝯsistit in ꝯsideratione sciaꝝ specu
latiuaꝝ. ꝛ ꝑ hoc soluit̄ ṗma obiectō dubij Ad secun/
dā dꝛ ꝙ naturaliter desiderat̄ nō solū ꝑfecta beatitudo sȝ
etiā q̄liscunqꝫ silitudo vel ꝑticipatio eius. Scd̄m du/
biū vtꝝ vera homis felicitas possit ꝯsistere in cognitiōe
substantiaꝝ sepataꝝ. videtur ꝙ sic. qꝛ vltima ꝑfectio rei
est vt ꝯiūgat̄ suo ṗncipio. qꝛ ex hoc circulus dꝛ figura ꝑ/
fecta. sed ṗncipiū cognitionis humane est a substātijs se
ꝑatis ꝑ quas homines (vt dt̄ scūs Dyonisius) illuminā
tur. ꝯ̄ ꝑfectio humani intellectus est in ꝯtemplatōe sub/
stantiaꝝ sepataꝝ. Itē vnaqueqꝫ natura ꝑfecta est qn̄ cō
iungit̄ supiori nature sicut vltima perfectio corꝑis est vt
cōiungat̄ nature spūali. sed subē sepate sunt ordine natu/
re super intellectū humanū. ꝯ̄ vltima ꝑfectio intellectus
humani est vt ꝯiūgat̄ per speculationē sustātijs sepatis
Rn̄detur ꝙ licet aliq̄lis felicitas imperfecta attendat̄ in
cōtemplatōe subaꝝ sepataꝝ etiā altior q̄ȝ in ꝯsideratiōe
sciaꝝ speculatiuaꝝ. Tn̄ ꝑfecta felicitas in illaꝝ contem
platione nō cōsistit. qꝛ ꝑfecta hoīs felicitas consistit in eo
qd̄ est ꝑ essentiā ꝑfectio intellectus. sed perfectio vltima
intellectus est verū ꝑ essentiam qd̄ soli deo cōuenit. ꝯ̄ so/
lius dei cōtemplatio facit hoiem ꝑfecte felicē ꝛ non con/
templatio substantiaꝝ sepataꝝ, ꝑductaꝝ Ad primā
rōnem dubij dꝛ ꝙ ꝑfectio intellectus humani est ꝑ ꝯiun
ctionē ad deum q̄ est primū principiū ꝛ creationis ꝛ illu
minationis anime. Substātia aūt sepata illumiat tanq̄ȝ
minister. iō suo ministerio iuuat hōiem vt ad felicitatem
ꝑueniat. nec est humane felicitatis obiectū Ad scd̄am
dꝛ ꝙ attingi supiorem naturam ab inferiori cōtingit du
pliciter. Uno mō fm̄ quidditateȝ potentie ꝑticipantis
ꝛ sic vltima perfectio hoīs erit in hoc ꝙ attinget ad con
templandū aliquid sicut subē sepate contemplant̄. Alio
mō sicut obiectuȝ coniungit̄ potentie ꝛ sic vltima perfec/
tio cuiuslibet potētie est vt attingat illud in quo plene in
uenitur ratio obiecti.

Ad rōnes

Ante oppoᵐ q̄onis Ad ṗmaȝ
dicitur ꝙ illud dictū bti Dyo/
nisij intelligitur de cognitione illoꝝ q̄ sunt in via tenden
tes ad felicitatem perfectam que est in patria Ad se/
cundā dicitur ꝙ finis potest accipi dupliciter. Uno mō
quantū ad rem illam que desideratur. ꝛ sic ideȝ est finis
superioris ꝛ inferioris nature. Alio modo q̄ȝtum ad cō/
secutionem vnius rei ꝛ sic diuersus est finis superioris ꝛ
inferioris nature fm̄ diuersam habitudinem ad talē rem

Et sic altior est beatitudo fm̄ essentiam intellectus ꝯp̄re
hendentis q̄ȝ hominis vel substantie separate videntis
et non ꝯprehendētis. Ad terciaȝ dꝛ ꝙ ꝑ ꝯsideratiōem
creaturarū reducit̄ intellectus noster aliquo mō in actuȝ
nō tn̄ in vltimū ꝛ ꝑfectissimū actum.

Oportet auteȝ nō fm̄ suadētes humana sa
pere homineȝ entem neqꝫ mortalia mortalem
sed inq̄ȝtuȝ ꝯtingit īmortale facere. ꝛ omnia fa
cere ad viuere fm̄ optimum eorum que in ipso
Si em̄ ꝛ mole paruū est potentia ꝛ preciosita/
te. multum magis omnibꝫ superexcellit. vide/
bitur aūt vtiqꝫ et vnūquodqꝫ esse. hoc siq̄dem
principale ꝛ melius Incōueniens igit̄ fiet vti/
q̄ȝ si nō suijpsius vitam eligat sed alicuius al/
terius. qd̄ et dictū ṗus ꝯgruet ꝛ nūc. ꝓprium
em̄ vnicuiqꝫ natura optimuȝ ꝛ delectabilissi/
mū est vnicuiqꝫ ꝛ homini vtiqꝫ q̄ fm̄ intellectū
vita. si q̄deȝ maxime vtiqꝫ hic homo. iste ergo
felicissimꝰ. Secūdo aūt qui fm̄ aliā virtutem
fm̄ ipsam esse operatōes humane Iusta ꝛ for/
tia et alia q̄ fm̄ virtutes ad inuiceȝ agimus in
ꝯmunicationibꝫ ꝛ necessitatibꝫ et actionibus
omnimodis et in passionibꝫ quod decet vni/
cuiqꝫ ꝯseruantes. hec aūt esse videntur omnia
humana. q̄dam aūt ꝛ accidere a corpore viden
tur ꝛ multuȝ coappropriari passionibꝫ moris
virtus. Coniugata est em̄ ꝛ prudentia moris
virtuti. et hec prudētie si quidem prudentie q̄/
dem ṗncipia. fm̄ morales autē virtutes. rectū
aūt moraliū fm̄ prudentiam. Concopulate au
tem hec et passionibus circa compositū vtiqꝫ
erunt composite autē virtutes humane ꝛ vita
vtiqꝫ que fm̄ has et felicitas. que autem intel/
lectus separata. tantum em̄ de ipsa dictum est
certius em̄ dicere maius proposito est Uide/
bit̄ autem vtiqꝫ et excellentiori largitione in
paruuȝ vel in minus indigere morali. Neces/
sarijs q̄dem em̄ ambobus opus sit ex equali. ꝛ
si magis laborat circa corpꝰ politicꝰ et q̄cūqꝫ
talia. paruū vtiqꝫ q̄dē differt. ad oꝑatiōes aūt

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iii-95/0233
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt